

תצפית הצמאה ברנייר, חלקת כנות פיכמן 2001

שרוליק דורון - שה"מ
עלי אלקיש, אריק - חוות פיכמן
נורית בר סיני - מו"פ צפון

מבוא

בזן רנייר בצפון הגולן קיימת בעיה קשה של טעם וצבע פרי. הפרי אינו מתוק, ואינו צבעוני מספיק. הנחנו כי הגורם העיקרי לבעיות בטעם הפרי הוא עומס היבול. בשנת 2000 ביצענו ניסויים של הפחתת עומס יבול בזן בינג, וציפינו לשיפור בטעם, אך לא קיבלנו שיפור בטעם. בזן רנייר אנו מורידים בצורה ניכרת את היבול כדי לקבל גודל פרי תוך מחשבה על שיפור טעם. השנה העמדנו תצפית של טיפול הצמאה כדי לבדוק אם הצמאה יכולה לשפר את טעם וצורת הפרי.

שיטות וחומרים

בחוות פיכמן בחלקה ג' ב 2 שורות נפרדות, בוצעה תצפית של 5 עצים לטיפול בכל שורה, שה"כ 10 עצים לטיפול. במועד הקטיף בוצעה דגימה למדידת כ.מ.מ בעזרת רפרקטומטר ידני, משקל מכל אחד, ולגודל פרי מעצי הטיפול בנפרד. על אף שאין כאן מבנה ניסוי נכון, הבדיקות הנפרדות של כל עץ מאפשרות לנו ניתוח סטטיסטי. גודל פרי נבדק במועד הקטיף השני ע"י שקילת 100 פירות לכל עץ בתצפית. הקטיף בוצע לפי צבע, כאשר מתקבלת לחי אדומה ברורה על הפרי. אחוז מועד קטיף מצביע על טיפול בו נתקבל יותר צבע.

טיפולים:

א. טיפול השקייה משקי של חוות פיכמן-מנת מים לפני קטיף כ 8.0 מ"ק לד'.
כ. טיפול הצמאה- סגירת המים לחלוטין לחלקה מ 4 ימים לפני קטיף ועד סוף הקטיף.

תוצאות 2001

טבלה מס' 1 השפעת מועד הקטיף על אחוז הסוכר, אחוזי סוכר ברנייר ב-3 מועדי בדיקה שונים:

מועד	הצמאה	השקייה
30 מאי	20.5 a	20.6 a
05 יוני	20.6 a	20.4 a
10 יוני	18.3 b	20.1 a

*ערכים בעלי אותיות זהות באותה השורה אינם נבדלים ביניהם סטטיסטית ברמת מובהקות של 5%.

טבלה מס' 2 השפעת הטיפולים על % הקטיף בכל מועד, יבול לעץ, וגודל פרי

משקל פרי ממוצע	סה"כ ק"ג/עץ	אחוז קטיף 3	אחוז קטיף 2	אחוז קטיף 1	טיפול
9.0	11.1	30.2	54.0	16.0	הצמאה
8.7	12.0	32.8	46.1	21.1	השקייה

*אין הבדלים מובהקים סטטיסטית

סיכום

בתצפית זו שערכנו, נתקבלו התוצאות הבאות:

יבול - אין הבדל בין הטיפולים כ 0.9 ט"ד' בהצמאה, לעומת 1.05 ט"ד' בהשקייה.

גודל פרי - אין הבדל בגודל הפרי בין טיפול מוצמא למושקה.

רמות סוכר - רמות הסוכר אמורות להשתפר עם סגירת המים. בניסוי זה קיבלנו תוצאה הפוכה, בפרי שנקטף מאוחר והיה סגור למשך הזמן הארוך ביותר היה עם רמת סוכר נמוכה משמעותית מזו של המושקה. רמות הסוכר ב 2 הטיפולים הם גבוהות מאד ביחס למקובל בדובדבן.

קבלת צבע - אין הבדלים בכמויות הפרי במועדים השונים, מכאן לא היתה תרומה לצבע.

דיון ומסקנות

בתצפית זו לא הצלחנו להראות שטיפול הצמאה יכול לשפר את מראה וטעם הפרי. אין גם השפעה של ההצמאה על גודל הפרי, תוצאה שאינה מתאימה לידיעה שלנו שפרי הדובדבן גדל לקראת סוף הבשלתו. הסברים אפשריים לכך הם מדגמים קטנים מדי, שאינם מספיקים למציאת מובהקות סטטיסטית, או שמנת המים שבה אנו משקים נותנים רטיבות מספקת גם ל 7-10 ימים. התוצאות כל כך דומות כך שאם נרצה לעסוק בנושא זה ביסודיות יש לעסוק בו רק לאחר שנצליח בניסיון השקייה לייצר מצבי מים אשר יכולים לייצור עקה. תוצאות ניסוי זה דומות לניסויים רבים שעסקנו בדובדבן בהם לא יכולנו להסיק מסקנות כי במרבית המקרים לא היתה מובהקות סטטיסטית.